

تاقیکردنه وهی دروستکراوه کانی خوا هه ندیکیان به هه ندیکی تریان

[کردی - کوردی - kurdish]

عه بدولعه زیز فۆزان نه لّفۆزان

وه رگێرانی: حاجی ئومید چروستانی

پیداچونه وهی: پشتیوان ساییر عه زیز

2012 - 1433

IslamHouse.com

﴿ ابتلاء الخلق بعضهم ببعض ﴾

« باللغة الكردية »

عبد العزيز بن فوزان بن صالح الفوزان

ترجمة: أوميد عمر علي

مراجعة: بشتيوان صابر عزيز

2012 - 1433

IslamHouse.com

تاقیکردنه‌وی دروستکراوه‌کانی خوا هه‌ندیکیان به‌هه‌ندیکی تریان

گهورترین شیوه و وینه‌ی تاقیکردنه‌وه له‌ژیانی دونیادا، وزۆرتربنیان که

دووباره نه‌بیته‌وه و له‌گه‌ل مرۆقه‌کاندا، تاقیکردنه‌وه‌ی دروستکراوه‌کانی خوایه

هه‌ندیکیان به‌هه‌ندیکی تریان، وه‌ک خوی گه‌وره فەر موویه‌تی: ﴿ وَجَعَلْنَا

بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ ۗ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴾ {الفرقان: 20} واته: ئیمه

هه‌ندیک له‌ئێ وه‌مان کردۆته هۆی تاقیکردنه‌وه‌ی هه‌ندیکی تریان.. نایا

خۆده‌گرن و خۆراگر ده‌بن، بی‌گومان پەروردگاری تو هه‌میشه و به‌رده‌وام

بینایه (به‌هه‌لسوکه‌وتی به‌نده‌کانی)، وه‌ فەر موویه‌تی: ﴿ وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم

بِبَعْضٍ ﴾ {الأنعام: 53} واته: ئیمه هه‌ر نابو شیوه‌یه هه‌ندیکیان به‌هه‌ندیکی دی

تاقیده‌که‌ینه‌وه، ده‌وله‌مهند به‌هه‌زار، بی‌پایه به‌پایه‌دار، .. وه‌ دیسان

فەر موویه‌تی: ﴿ وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا آمَاؤُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ

عَظِيمٌ ﴾ {الأنفال: 28} واته: بشزانن که‌بی‌گومان هه‌موو مال و سامان و

منالتان هۆی تاقیکردنه‌وه‌ن بو‌تان، بو‌ئهمیه ده‌رکه‌وی ناخۆ ئیوه چۆن

هه‌لسوکه‌وتیان له‌گه‌ل نه‌که‌ن؟ بلنیت له‌بهر ئه‌وان به‌رژه‌وه‌ندی ئیسلام وه‌لا نین؟

بهرستی خوی میهر مبانیش پاداشتی زور و بی سنووری له لایه . هسروه ها

دفعه مویت: ﴿ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَكِنْ لِيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ ﴾

{محمد : 4} واته : خوا بیویستایه خوی تولهی لی دهسندن، به لام دهیویت

بهیهکتر تاقیان بکاتوه .

خوی پهروه دگار لهم نایهته پیروز انهدا پرونی کردوتهوه که بهندهکانی

ههندیکیان بههندیکی تریان تاقی دهکاتوه، وه ههندیکیانی گیراوه بههوی

تاقیکردنهوه بو ههندیکی تریان، باوک به منال تاقی دهکاتوه، و منالیش بهباوک،

پیوا بهژنهکهی، ژن به پیواهکهی، خزم بهخزم و دوستی، دراوسی

بهدر اوسیکهی، هاوری بههاوریکهی، لئیرسراو به ره عیهتهکهی، ره عیهتیش به

لئیرسراوهکیان، زانایان به جاهل ونهخویندهواران، نهخویندهوار

وجاهلیهکانیش به زانایان، پیغهمبهران (سهلامی خویان لی بیت) به هوز

وگهلهکانیان، هوز وگهلهکانیشیان به پیغهمبهران، موسلمانان به بیباوهران،

بیباوهرانیش به موسلمانان، خواناسان به فاسق و خراپهکاران، خراپهکارانیش

به پیواچاکان، ئه کهسانهی فرمان بهچاکه دهکن و قدهغه لهخراپه دهکن

بهو کهسانه‌ی فەرمانیان پئی ده‌کهن، ئه‌وانیش به ئه‌وان، ده‌ولمه‌مند به‌هه‌ژاران،
 هه‌ژارانیش به ده‌ولمه‌نده‌کان، به‌کوورتی و به‌کوردی له‌م دونیایه‌دا خوی
 گه‌وره به‌نده‌کانی خوی هه‌ندیکیان به‌هه‌ندیکی تریان تا‌قی ده‌کاته‌وه، بۆ ئه‌وه‌ی
 ده‌ر بکه‌ویت نایا هه‌موو که‌س له‌لای خۆیه‌وه به ئه‌رک و واجباتی خۆی
 هه‌ل‌ده‌سیت، نایا ئه‌ی که‌سانه‌ی که مافه‌کانیان له‌سه‌ره و خوی گه‌وره فەرمانی
 پئی کردوون هه‌ستن به‌ئه‌ر که‌کانی خویان نایا وه‌ک خۆی مافی که‌سانی تر
 ئه‌ده‌نه‌وه؟ وه نایا له‌خوا ده‌ترسیت و خوا به‌چاودێری خۆی ده‌زانیت
 له‌به‌جیه‌نیانی ئه‌ر که‌کانیدا، وه یان گۆی ناداتی و زولم و سته‌م ئه‌که‌ن
 و که‌مه‌تر خه‌م ده‌بن له جی به‌جیکردنی ئه‌وه‌ی له‌سه‌ریانه ئه‌نجامی بدن؟

خوی گه‌وره کاتیک فەر موویه‌تی : ﴿ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً ﴾

{الفرقان : 20} واته : ئی‌مه هه‌ندی‌ک له ئی‌و همان کردۆته هۆی تا‌قی‌کردنه‌وه‌ی

هه‌ندی‌کی تریان.

خوای گهوره به‌شئوهمیهکی گشتی باسی کردووه که هه‌ندیک له‌خه‌لکی

به‌هه‌ندیکی تر تاقی ده‌کاته‌وه، پی‌غه‌مبه‌ران (سه‌لامی خوایان لی بیت) تاقی

ده‌کاته‌وه به‌وه که‌سانه‌ی که ره‌وانه‌کراوه بۆلایان، بۆ نه‌وه‌ی بانگیان بکات بۆ

رینگای راست و یه‌کخواپه‌رستی و نامۆژگاری کردنیان و سوور بوون له‌سه‌ر

نه‌وه‌ی رینماییان بکات، به‌هه‌موو شئوهمیه‌کیش نارام بگریت له‌سه‌ر هه‌موو نه‌وه

نارحه‌تیانه‌ی که دیته رینگایان له‌کاتی گه‌یاندنی بانگه‌واز هکه‌ی خوای گه‌وره‌دا،

له‌هه‌مان کاتدا هۆز وگه‌لی نه‌وه پی‌غه‌مبه‌رانه‌یش تاقی ده‌کاته‌وه به

پی‌غه‌مبه‌ره‌کانیان، که نایا گو‌یرایه‌لیان ده‌بن و باوه‌ریان پی ده‌کهن؟ وه یان

سه‌ر سه‌ختی ده‌کهن و به‌درویان ده‌زانن، نایا ده‌بن به‌پا‌لپشت و سه‌رخه‌ریان؟

وه یان ده‌جه‌نگن له‌دزیان و نه‌زیه‌ت و نازاریان نه‌ده‌ن؟

هه‌روه‌ک چون پی‌غه‌مبه‌رايه‌تی بۆ یه‌کیکی تاییه‌ت له پی‌غه‌مبه‌ران تا‌فیکردنه‌وه

بوو بۆ نه‌وه نه‌شراف و سه‌روک عه‌شیره‌ته بیباوه‌رانه‌ی که خوایان به‌شایانی نه‌وه

پله‌وپایه‌یه ده‌زانی نه‌ک پی‌غه‌مبه‌ران، وه‌ک خوای گه‌وره له‌بارمیه‌وه

فهرموویه‌تی: ﴿ وَقَالُوا لَوْلَا نَزَّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَى رَجُلٍ مِّنَ الْقَرِيبَتَيْنِ عَظِيمٍ ﴾

{الزخرف : 31} واته : بیانوویهکی تری بیباوهران ئهوه بوو ووتیان: بۆچی

ئهم قورئانه بۆ پیاوئیکی گهوره و دهولهمهند وئەشرافی ئهم دووشاره ی مهککهو

تائیف نههاته خوار؟ بۆچی خوا (ولیدی کوری موغیره) ی مهککهیی و

(عوروهی کوری مسعود) ی (سهقهیی) لهتائیفدا نهکرد به پیامبهر؟ که

خاومنی سهروهت و سامانن! دیاره تهرازووی ههموو حهقیقهتیک لای

جاهیلیهت گهورهیی و سهروهت و دارایی و هیز و دهسه لاته! .. یان

دهفهرمویت : ﴿ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلَ اللَّهِ ﴾ {الانعام: 124}

واته : بیباوهران دهلئین: تائهو بهلگانه به پیامبهرانی خوا دراوان، بهئیمهیش

نهدرین، ههرگیز باوهرناکهین ... خوای گهوره لهفهرموودیهکی قودسیشدا

فهرموویهتی : « إِنَّمَا بَعَثْنَاكَ لِأَتِيكَ وَأَتِيَّ بِكَ » { رواه مسلم (2865) } واته :

ئهی محمد توهم رهوانهکردوه وکردومیت به پیغمبهر بۆ ئهوهی تاقیت

بکهمهوه، وه خهلهکیش بهتو تاقی بکهمهوه .

بهههمان شیوه لهبارهی تاقیکردنهوهی زانایان به کهسانی نهران وجاهلیش

ههر بهم شیویه به : خوای گهوره زانایان تاقی دهکاتهوه . که ئایا ئاموژگاریان

دهكهن و زانست وزانيارى نائنهكهيان فير دهكهن؟ وه نايا بهنرم ونيانى

لهگهآياندا ههآسو كهوت دهكهن و نارام دهگرن لهسر نهزيبت و نازار و

ناموژگارى كردنيان؟ يان گوئ نادهئى و كهمتير خهمن لهبهجيهينانى

نهر كهكانيان؟ بهههمان شيوه نهو خهآكه نهزان ونهخوينهوار هيش تاقي دهكاتوه

بهو زانايانه، كه نايا بهگوئييان دهكهن لهفهرمانى خير و كارى چاكه وريز

وقهديران دهزانن وهاريكاريان دهكهن لهكارى خير وچاكهدا، وه يان

سهركهشى دهكهن لهبهرامبهر فهرمانهكانيان وههآسو كهوتيان خراب دهبيت

لهگهآياندا؟ نهك ههر نهونده ههآسن بهدژايهتكردن وبهدرو خستنهوميان لهناو

خهآكيذا؟

خوای گهوره باوكيش تاقي دهكاتوه به منالهكاني، تاومكو دهر كهوتيت كه نايا

نهم باوكه ههآدهسيت به نهركى لنيپرسراويهتي خوزى بهرامبهر به منالهكاني؟

نايا نهو نهمانهتهى كه خوای گهوره خستويهتیه نهستوى دهپياريزيت و

منالهكاني پهروورده دهكات بهو شيوهيهى كه خوا و پيغهمبهر (صلى الله عليه

وسلم) داوايان كردوه، نايا نهو باوكه سهرمهشقيكى چاك وباشه بو منالهكاني؟

وه يان نهخير بهو شيويه نيه و منالهمكاني پشتگوي خستوه و بهره لاي كردون و نازانيت چون گهوره دهين و پروژانه خهريكي چين و چون ژيان بهسهر دهين، بههمان شيوه مناليش تاقي دهكاتهوه به باوكيان، كه نايا ريزي دايك و باوكيان دهگرن بهو شيويهيهي كه خوا دهيهويت و فسرمانی پيكردوه، وه نايا گويز ايهليان دهكمن لهكار و فسرمانی چاكهدا؟ وه نايا بهوهفا دهين لهگهلياندا لهكاتی پيريهتي و بيهيزياندا . يان به پيچوانهويه (خوا پنهانمان بدات) نهويه پتي بلانيت ريز و قهري دايك و باوكيان لاي نهوان نيبه و نهزيهت و نازاريان ددهن به رهوشت ناشيرين و خراپيان ؟

هر بهم شيويه خوي گهوره خزم و كهسي نزيكي به خزمهكاني

تافيكردوتهوه، درر اوسيشي بهدر اوسى و هاوري بههاوريكه خوي و پياو

بهخيزانهكي، و نهواي چين و تويزهكاني كومهلگهي ههنديكاني بهههنديكي

تريان تاقي دهكاتهوه، تاوهكو نهو نايهته پيروزه بيته دي و ماناكي بهرجهسته

بينت لاي خهكي كه دهفسر مويت : ﴿ أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا ءَامَنَّا

وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴿٦٠﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا

وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَذِبِينَ ﴿٣﴾ {العنكبوت : 2 - 3} واته : ئايا خهئكى و ايانزانيوه،

وازيان لئدههينرئيت و پشتگوئى دمخرئين كه بلئين ئيمان و باوهرمان هئناوه،

لهكاتئكدا ئومان تاقي نهكرئنهوه و تووشى سزا و نازار نهكرئين؟ ﴿٤﴾ سوئند

بهخوا بيگومان ئيمه ئهوانهئى پئيش ئهمانمان تاقيكر دؤتهوه به جوره ها شئوه، تا

خوائ گهوره (له جيهانئى واقئعدا) ئهوانهئى راستيان كر دوه بيانناسئيت و

دهر كهون، ههروه ها درؤز نهكانئيش دهئيت بناسئيت و دهر كهون ﴿٥﴾ .

جؤرئكه لهتاقيكر دنهوه كاتئيك ههژارئك ئهئئيت : باشه بؤ منئيش ومك

دهولمهئندهكان نئم ؟ يان لاوازئك بلئيت : بؤ من ومك فلان كهس بههئز نئم ؟ يان

ئمو كهسهئى گئيرؤدهئى نهخوشئيهك بووه ئهئئيت : بؤ منئيش ومك فلان كهسهئى

لهش ساغ نئم ؟ يان كوئرئيك بلئيت : خوزگه منئيش چاوم ساغ دهبوو ؟

بهم شئويه ههموو كهسئيك كه دووچارئى نارمحتئى وبهلائيهك بووه، بهو

كهسه تاقي دهكرئتهوه كه هئچ دهر د وبهلائيهكئى نئيه و لهشى ساغه وكتئشه

وگئيرفتئيشئى نئيه، بهوهئى ئايا ههسوودئى پئى دهبات و خوزگه بهلهناوچوونئى ئمو

نیعمه‌تانه دهخوازیت که خوا پئی داوه، وه نایا نه‌گهر بوی بکریت دزی لی دهکات و بی پرسی خوی مالو سامانی نه‌خوات، یان شوکری خوی گهوره دهکات له‌سهر ئهو به‌لایه‌ی داویه‌تی به‌سهریدا ورازیه بهو به‌شه‌ی که خوی گهوره پئی داوه و دابه‌شی کردووه له‌نیو به‌نده‌کانیدا، ههموو نه‌مانه تاقیکردنه‌ون .

باوه‌دارانی هه‌ژار و لاوازی شوینکه‌وتوانی پی‌غهمبه‌ران تاقیکردنه‌وه بوون بو نه‌شراف و گهوره و ناو‌دارانی گهل و هوز‌مکانیان، نه‌مانه له‌گهل نه‌وه‌ی هه‌ق وراستیان بو پروون بوویه‌وه به‌لام باوه‌ریان نه‌هینا و خویان به‌گهوره زانی، چونکه فیز و خۆبه‌زلزانیان ریگی‌ای پی نهدان خویان بخه‌نه ریزی ئهو داما و هه‌ژاران‌ه‌وه و له‌گهل نه‌وان له‌مه‌جلیس‌یکدا دابنشین، بویه خوی گهوره

له‌بار میانه‌وه ده‌فه‌رمویت : ﴿ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَئِذَا نُنَادُوا لَمَّا كَانُوا فِي حَيْرَةٍ مَّا

سَبَقُونَا إِلَيْهِ ﴾ { الاحقاف : 11 } واته : سه‌ره گهور مکانی قورمیش له‌بیباوه‌ران

وونیان : نه‌گهر نه‌وه‌ی موحه‌مه‌د پئی هاتووه، واته : قورئان شتیکی چاک

بووايه ئه ههزارانه (سوههيب و عهमारو بيلال) پيشمان نهده كهوتن له ئيمان هينان پنى!! چونكه ئيمهين خاو من ريز لاي خوا .

وه به نوح (سهلامى خواى لى بيت) يان ووت : ﴿ قَالُوا أَنْتُمْ لَكُمْ وَأَتَّبِعَكَ الْأَرْضُونَ ﴾ {الشعراء : 111} واته : بى باوهر مكاني گهلى نوح ووتيان : نهى نوح نايا دهتهويت ئيمه باوهرت پى بهنين لهكاتيكد اهر چى كهساني ههزارو داماو شوينت كهوتون.

بويه خواى گهوره وپهروهر دگار فهرموويهتى : ﴿ وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا ﴾ {الأنعام : 53} واته : ئيمه هس نابو شيوهيه ههنديكيان به ههنديكى دى تاقيده كهينهوه، دهوله مهند بههزار، بى پايه به پايه دار ، ههتا دهلين: ناخو خوا له نيوانماندا نهمانه بى چاكهى خوى خست و منهتى نايه سهريان و ههليزار دن بو ئيمان و باوهر؟! واته: ئيمه شايسههئى نهو منهته بووين كه خوا هيدايه تمان بدات، نهك نهو خهكه لات و ههزار و لاوازه .

ئەو بېباو مەرانەى بەخۆيان وسەر وەت وسامان وپلەوپايەى كۆمەلایەتیاندا
 ئەیاننازى گالتهیان بەو باوەردارە هەژار و لاواز و بى كەسانە دەکرد و دلایان
 نازار دەدان كە باوەر بەینن و بچنە ریزی ئەوان ولەگەلایاندا دانیشن، یان
 پێدەچیت هەندىكیان كاتىك بىنبىتتى كە هەژارنىك پێش ئەم باوەرى هیناوه و
 موسولمان بووه، ئیتر ئەم لە حەسەد و رژی خوی پنی نەنگى بویت كە ئەو
 كەسە هەژارە لەم فەز لەشدا پێش ئەو كەوتبیت، بۆیە باوەرى نەهیناوه
 و موسلمان نەبووه .

خوای گەوره لەم ئایەتەنى خوار مودا حالى ئەم دوو كۆمەلە لەدونیا و
 دوا رۆژدا رونی دەكاتەوه و دەفەر مویت : ﴿ إِنَّهُ كَانَ قَرِيبٌ مِّنْ عِبَادِي يُقُولُونَ
 رَبَّنَا ءَامَنَّا فَأَغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴾ ﴿١١٠﴾ فَأَتَّخَذْتُمُوهُمْ سَخِرِيًّا حَتَّى
 أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١١﴾ إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ
 هُمُ الْفَآئِزُونَ ﴿١١٢﴾ {المؤمنون 109 - 111} واتە : كاتى دەستەيهك لەبەندەكانم

ئەیانوو : پەروەردگار مان! ئیمە برۆای دامەزر او مان بەتو هینا، جا تۆیش
 لێمان خۆش ببە ، و بەزەبیت پیامانا بێتەوه، چونكە تۆ چاكترین زاتىكى كە

بویه خوی گموره له‌نایه‌ته‌که‌ی پیشووتردا فرموویه‌تی : ﴿ أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ

رَبُّكَ بَصِيرًا ﴾ {الفرقان: 20} واته : نایا نارام ده‌گرن له‌سه‌ر هه‌ق و سه‌ر که‌توو

ده‌بن له‌تاقیکردنه‌وه‌که‌دا، نه‌مه پرسیاره، به‌لام به‌مانای فرمانه، واته نارام

بگرن له‌سه‌ر هه‌ق و راستی و تاقیکردنه‌وه‌کانی خوی گموره بو‌تان، ﴿ وَكَانَ

رَبُّكَ بَصِيرًا ﴾ واته خوی گموره کار و هه‌لویسته‌که‌ناتان ده‌بینیت له‌به‌رامبه‌ر نه‌ی

تاقیکردنه‌وه‌ی که‌ خوی گموره کردوونی، هه‌ر بویه ده‌فرمویت : ﴿ لِيَجْزِيَ

الَّذِينَ اسْأَوْا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى ﴾ {النجم: 31} واته : تا

له‌پاشه‌ر و ژدا پاداشی به‌دکاران بداته‌وه به‌کار مکانیان ، و پاداشتی چاکه‌کارانیش

بداته‌وه به‌پاداشتیکی چاکتر و باشتر .

نهم نایه‌ته هه‌ر شه‌یه‌کی تونده بو‌که‌سانی سه‌مه‌کار و یاخی و له‌سنوو

ده‌ر چوو تاوه‌کو به‌خوباندا بچنه‌وه و واز له‌زولم و سه‌م به‌ینن، چونکه خوی

گموره و په‌رومه‌دگار هه‌موو کار مکانیان نه‌بینیت و ناگاداره پێیان و نه‌مه‌ش

بزانن په‌رومه‌دگار سه‌مه‌کارانی خوش ناویت، و مؤلعتیان نه‌دات و ماوه‌یه‌ک

وازیان لی دینیت، به‌لام کاتیک گرتنی و خه‌شمی خوی به‌سه‌ردا رشتن نیت

ئەستەمە بەريان بدات و وازيان لى بهننيت، لەھەمان كاتدا دلدانەوى ستم
لنكر اوانيشه كه خوى گهوره ناگداره بهو ستمهه لىان دهكرت وئەيانبنيت،
وهه خويشى سهرخهه ستمكارانه و پاشه وژيش بو خوانسانه ..